
STATISTIK FRÅN JORDBRUKSVERKET

Statistikrapport 2013:07

Försäljning av mineralgödsel 2011/12 **Fertilizer sales during 2011/12**

Sammanfattning

Mellan den 1 juli 2011 och den 30 juni 2012 såldes i Sverige 615 212 ton mineralgödsel för jord- och trädgårdsbruk, en minskning med 13 % sedan året dessförinnan och med 11 % jämfört med genomsnittet för de fem föregående åren. Försäljningen av enkla gödselmedel utgjorde 57 viktprocent av den totala mängden, medan sammansatta gödselmedel stod för resterande 43 %.

Den absoluta majoriteten av de sålda gödselmedlen bestod av enkla kvävegödsel och sammansatta NPK-gödsel, som tillsammans stod för 97 % av den sålda vikten. Bland de enkla kvävegödslen utgjordes 80 % av medel med ett kväveinnehåll på 24–30 %, medan den största kategorin NPK-gödsel utgjordes av medel med 20–22 % kväve, 3–4 % fosfor och 9–10 % kalium. Den kategorin stod för 22 viktprocent av den totala sålda mängden NPK-gödsel.

De genomsnittliga halterna av kväve och svavel i gödselmedel ökade generellt från mitten av 1990-talet fram till slutet av 2000-talet, för att sedan ligga mer eller mindre konstant på en nivå strax över 24 respektive 3 %. Som kontrast har halterna av fosfor och kalium istället minskat, för att 2011/12 ligga strax under 4 respektive 2 %. Av den totala mängden kväve såldes 61 % i enkla gödselmedel, medan den överväldigande majoriteten av fosfor och kalium såldes i form av NPK-gödsel. I princip allt svavel stod att finna i enkla kvävegödsel eller i NPK-medel.

Jörgen Persson

036-15 59 43

statistik@jordbruksverket.se

Innehållsförteckning

Statistiken med kommentarer	3
Bra att veta	3
Försäljning av mineralgödsel	3
Näringsinnehåll	5
Tabeller	6
Teckenförklaring	6
1a. Försäljning av enkla mineralgödsel 2003-2012, fördelat på näringsinnehåll och typ	6
1b. Försäljning av sammansatta mineralgödsel 2003-2012, fördelat på näringsinnehåll och typ	7
2a. Näringsinnehåll i sålt enkelt mineralgödsel 2011/2012, fördelat på gödseltyp	8
2b. Näringsinnehåll i sålt sammansatt mineralgödsel 2011/2012, fördelat på gödseltyp	9
3. Näringsinnehåll i sålt mineralgödsel 2003–2012, fördelat på gödseltyp	10
Diagram	11
1. Fördelning av enskilda näringsämnen i enkla och sammansatta gödselmedel 1996–2012.	11
Fakta om statistiken	12
Annan statistik	12
In English	13
Summary	13
List of tables	13
List of terms	13

Statistiken med kommentarer

Bra att veta

I den här rapporten visar vi resultat som beskriver försäljningen av mineralgödsel till jord- och trädgårdsbruk i Sverige under ”gödselåret” 2011/12, det vill säga mellan den 1 juli 2011 och den 30 juni 2012. Statistiken redovisar sålda mängder gödsel uppdelat på olika typer av gödselmedel, men också mängder rena näringsämnen. För att kunna få en relativ bild av 2011/12 års försäljning visas också jämförbara data för tidigare gödselår, som längst tillbaka till 1983/84.

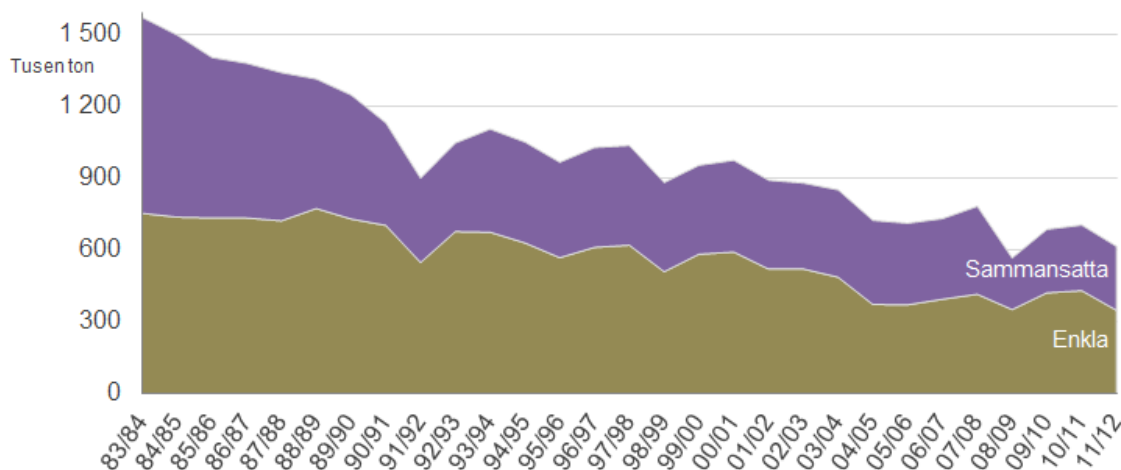
Det är viktigt att hålla i åtanke att de resultat som visas här gäller *försäljningen* av gödselmedel, vilket inte är direkt jämförbart med *användningen*, om än försäljning och användning har skiljt sig åt med mindre än 10 % under det senaste decenniet. Det är också viktigt att betona att mineralgödslet inte inkluderar stallgödsel.

Det data som presenteras gäller makronäringsämnena kväve, fosfor, kalium och svavel. Många av de gödselmedel som säljs innehåller i olika utsträckning även andra makro- och mikronäringsämnen som kalcium, magnesium, mangan och bor. Det är den totala sammansättningen av ett gödselmedel som styr användning och inköp, varför det kan vara svårt att dra slutsatser om olika gödselsammansättnings specifika betydelse utifrån de data som presenteras här. Man bör också ha i åtanke att olika grödor kräver olika näringstillsatser, och att olika mark- och tillväxtförhållanden kan leda till specifika näringsbehov olika år.

Försäljning av mineralgödsel

Mängden sålda gödselmedel har minskat mer eller mindre kontinuerligt sedan en lång tid tillbaka, och har sjunkit med över 60 % sedan mitten av 1980-talet, då försäljningen låg på 1,6 miljoner ton (Figur A). Den totala mängden sålt mineralgödsel under gödselåret 2011/12 var istället 615 212 ton, en minskning med 13 % sedan 2010/11, och med 11 % jämfört med genomsnittet för de 5 föregående gödselåren. Enkla gödselmedel – som enbart innehåller ett av de tre näringsämnena kväve (N), fosfor (P) eller kalium (K) – stod för 57 % av den sålda vikten, medan sammansatta gödselmedel (som innehåller minst två av de tre ovanstående näringsämnena) stod för resterande 43 %. Andelen enkla gödsel av den totala mängden sålda gödselmedel har varierat mellan 48 viktprocent under gödselåret 1983/84, till 65 viktprocent 1992/93.

Figur A. Fördelning av sålda gödselmedelstyper mellan 1983 och 2012

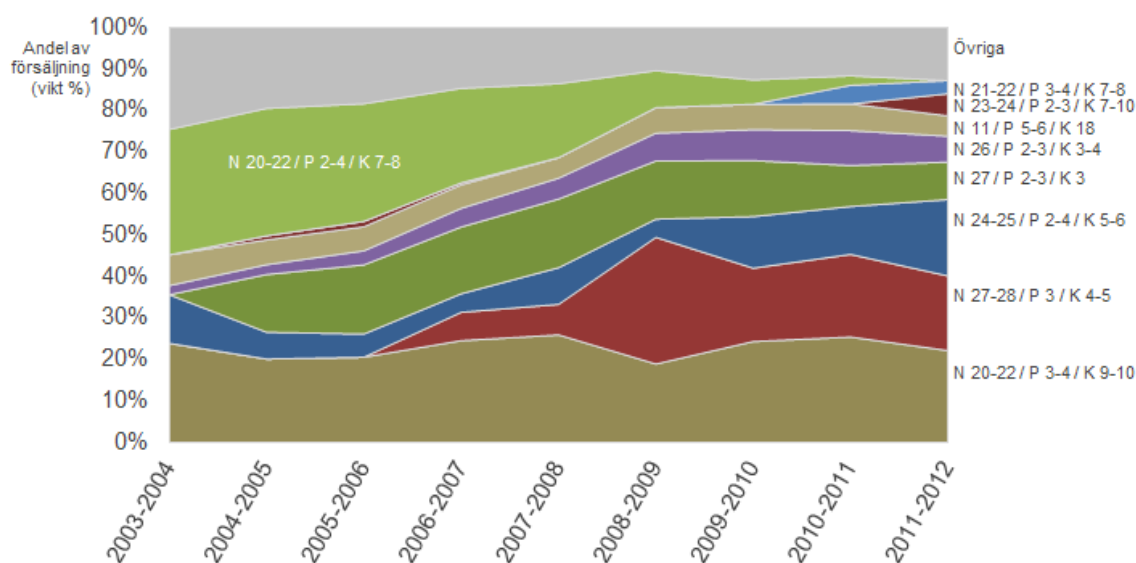

Den överväldigande majoriteten av de sålda gödselmedlen utgjordes av enkla N-gödsel och sammansatta NPK-gödsel, varav de förstnämnda stod för 56 % av den totala sålda vikten, och de sistnämnda för 41 %. Övriga gödseltyper – enkla P-, K- eller S-gödsel samt sammansatta NP-, PK- eller NK-gödsel – stod tillsammans för de resterande 3 viktprocenten.

Bland de enkla N-gödslen utgjordes 80 % av den sålda vikten 2011/12 av medel med ett viktmissigt kväveinnehåll på 24–30 %, medan medel med 15–16 % kväveinnehåll stod för 11 %, och 32- till 38-procentiga medel för 8 % av den sålda vikten. P-gödslet bestod 2011/12 helt och hållet av P 20 superfosfat, medan K-gödslet i huvudsak – till 98 % – bestod av kaliumklorid med 50 viktprocent kalium. Av den förhållandevis blygsamma mängden rent svavelgödsel som såldes under 2011/12 bestod allt av medel med 12–13 viktprocent svavel.

Den absoluta majoriteten av de sammansatta medlen utgjordes av NPK-gödsel med varierande komposition. Totalt såldes 249 348 ton NPK-gödsel 2011/12, en oförändrad mängd jämfört med de fem föregående årens medelvärde. 22 viktprocent av dessa NPK-medel hade en sammansättning av 20–22 % N, 3–4 % P och 9–10 % K, medan gödsel med en sammansättning av 27–28 % N, 3 % P och 4–5 % K, samt 24–25 % N, 2–4 % P och 5–6 % K stod för vardera 18 viktprocent av det sålda NPK-gödslet. De olika NPK-formuleringarnas andel av totalförsäljningen har varierat med tiden. Medan tidigare vanliga sammansättningar helt har försvunnit, har andra tillkommit och på kort tid blivit populära (Figur B).

Figur B. Försäljningsandel av olika NPK-gödsel.

Samma mönster syns för NP-gödsel, där medel med 11–12 % N och 22–27 % P utgjorde 95 % av de sålda medlen 2011/12, istället för de 9 % de utgjorde 2003/04. På motsatt sätt har försäljningen av medel med 20–27 % N och 2–5 % P istället sjunkit till blott 1 %, från att ha utgjort 71 % 2003/04. Totalt såldes 6 452 ton NP-gödsel 2011/12, en minskning med 55 % jämfört med de fem föregående gödselårens medelvärde.

Mängden sålda PK-gödsel har också minskat märkbart, från 23 907 ton 2003/04, till 7 535 ton 2011/12, även om minskningen tycks ha stabiliserats sedan de senaste tre åren. Även för PK-gödsel har sammansättningen av sålda medel genomgått en tydlig förändring, från en relativt jämn fördelning mellan olika gödsel 2003/04, till en närmast total dominans av medel med fosfor- och kaliumandelar om 11 respektive 21 viktprocent. Den totala mängden NK-gödsel som såldes 2011/12 var 3 442 ton, av vilka medel med 22 viktprocent N, och 11–12 viktprocent K utgjorde 83 % av den sålda vikten.

Den uppmätta försäljningen av gödselmedel tillåtna i ekologisk odling uppgick 2011/12 till 33 845 ton, en ökning med 31 % jämfört med året innan, och med 51 % jämfört med medelvärdet för de fem föregående gödselåren. Eftersom det är oklart om all försäljning omfattas av statistiken, bör dock dessa uppgifter betraktas som osäkra.

Försäljningen av gödselmedel påverkas av många faktorer, såsom mängden åkermark, gödselpris, andel ekologisk odling, grödsammansättning och gödseloptimeringar (med avseende på avkastning/pris, samt näringsförluster). Som orientering minskade arealen åkermark med 11 % mellan åren 1983 och 2012, och med mindre än 1 % från 2011 till 2012, medan arealen ekologiskt odlad åkermark ökade med 26 % mellan 2009 och 2012, men förblev oförändrad mellan 2011 och 2012. Priset på gödnings- och jordförbät-

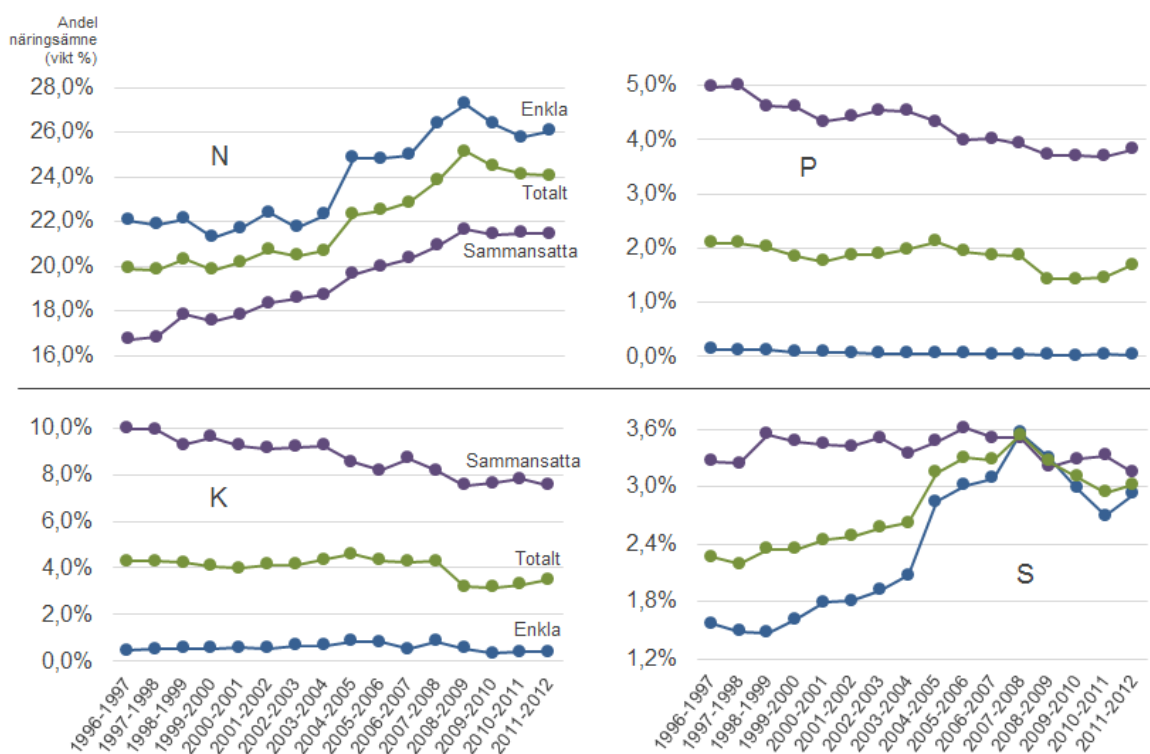
ringsmedel ökade med 70 % mellan 1995 och 2012, men minskade med 3 % mellan 2011 och 2012 (ej inflationsjusterat).

Näringsinnehåll

Den totala mängden kväve i alla sålda gödselmedel 2011/12 var 148 097 ton, medan motsvarande mängd för fosfor, kalium och svavel var 10 351 ton, 21 489 ton respektive 18 597 ton. Mängderna sålda näringsämnen har sedan 1996/97 minskat med 28 % för kväve, 52 % för såväl fosfor som kalium, och med 21 % för svavel. Den minskade mängden fosfor i kombination med förändrad produktsammansättning och straffskatter på kadmium har också lett till en 85-procentig minskning av mängden kadmium i sålda gödselmedel.

Näringsmängderna för 2011/12 motsvarar ett genomsnittligt näringsinnehåll om 24,1 % kväve, 1,7 % fosfor, 3,5 % kalium och 3,0 % svavel i allt sålt gödsel. De genomsnittliga halterna av kväve och svavel i sålda gödselmedel har ökat sedan mitten av 1990-talet, medan halterna av fosfor och kalium istället har minskat något (Figur C).

Figur C. Näringshalter i sålda gödselmedel 1996–2012

Av den totala mängden kväve såldes 61 % i enkla gödselmedel, som hade en genomsnittlig kvävehalt om 26,1 %, medan samma halt i de sammansatta gödselmedlen uppgick till 21,5 %. För fosfor och kalium rådde ett motsatt förhållande, där den absoluta majoriteten – 99 respektive 93 % – av den sålda näringen återfanns i sammansatta gödselmedel, huvudsakligen i NPK-gödsel. Av den totala mängden såld svavel återfanns 55 respektive 45 % i enkla respektive sammansatta gödselmedel. Så gott som allt sålt svavel stod att finna i enkla kvävegödsel eller i NPK-medel.

Tabeller

Teckenförklaring

Legend

-	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1a. Försäljning av enkla mineralgödsel 2003-2012, fördelat på näringsinnehåll och typ

1a. Sales of straight fertilizers by nutrient content and fertilizer type

	Försäljning (ton)								
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
N 46 – N 82	525	602	277	286	235	1 088	1 002	1 090	632
N 32 – N 38	33 181	19 368	23 883	31 073	29 914	37 483	30 703	43 943	27 761
N 24 – N 30	248 549	281 800	273 232	289 349	361 500	302 887	350 378	314 787	277 262
N 18 – N 22	9 069	8 122	6 382	4 612	2 407	622	511	3 722	1 136
N 15 – N 16	183 302	50 855	56 898	57 775	8 843	3 853	35 762	62 469	37 939
N 4 – N 12	0	268	216	70	217	89	78	93	172
N-gödsel totalt	474 626	361 015	360 888	383 165	403 116	346 022	418 434	426 104	344 902
P-gödsel totalt	1 484	1 041	773	878	929	422	424	846	631
K-gödsel totalt	10 303	10 163	9 411	10 403	11 228	4 922	2 791	3 629	2 852
S-gödsel totalt	484	604	511	361	76	166	92	157	51
Enkla gödsel totalt	486 898	372 823	371 583	394 808	415 351	351 531	421 743	430 735	348 436
Allt mineralgödsel	851 154	723 854	712 065	730 996	782 489	566 751	686 467	704 274	615 212

1b. Försäljning av sammansatta mineralgödsel 2003-2012, fördelat på näringsinnehåll och typ

1b. Sales of composite fertilizers by nutrient content and fertilizer type

	Försäljning (ton)								
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
NPK-gödsel									
N 27-28 / P 3 / K 4-5	0	0	0	19 724	24 112	58 683	41 948	50 688	44 842
N 27 / P 2-3 / K 3	0	40 360	46 947	46 480	54 161	26 934	32 042	25 178	22 505
N 26 / P 2-3 / K 3-4	6 231	6 880	9 570	13 008	16 500	12 889	17 677	21 376	15 575
N 24-25 / P 2-4 / K 5-6	33 428	18 833	15 711	12 931	28 969	8 410	29 495	29 417	45 915
N 23-24 / P 2-3 / K 7-10	0	2 897	3 734	1 513	15	0	0	0	13 284
N 21-22 / P 3-4 / K 6-7	0	0	0	0	0	0	0	11 491	7 882
N 20-22 / P 5-6 / K 6-8	6 279	6 107	6 122	6 013	8 220	1 502	6 595	5 394	8 958
N 20-22 / P 3-4 / K 9-10	68 065	58 368	57 903	70 895	84 992	36 295	57 708	64 683	55 220
N 20-22 / P 2-4 / K 7-8	86 084	89 163	79 839	65 749	58 345	17 139	13 943	5 829	0
N 18 / P 3-5 / K 14-15	2 857	632	11	0	0	2 458	6 300	8 101	7 633
N 15-18 / P 3-4 / K10-12	2 843	2 133	3 867	735	11	0	0	1	0
N 17 / P 5-6 / K 10	5 037	3 839	3 969	396	3 455	1 473	2 856	2 068	1 639
N 17 / P 4 / N 13	16 287	13 125	10 505	13 639	10 365	560	10	14	0
N 16-17 / P 6-7 / K 13-14	6 592	5 747	5 548	5 296	6 143	2 086	1 587	21	0
N 14-16 / P 4-5 / K 7-8	11 560	9 334	7 676	6 487	7 095	4 822	6 072	6 813	7 180
N 11 / P 5-6 / K 18	21 171	17 295	16 256	16 298	16 252	11 804	14 519	16 344	12 235
N 8 / P 5 / K 19	11 963	10 567	8 861	9 107	8 651	5 923	5 942	6 339	5 545
Övriga (N 3-19 / P 1-7 / K 1-28)	6 585	5 110	5 171	658	467	1 118	556	861	935
NPK-gödsel totalt	284 982	290 390	281 690	288 929	327 753	192 096	237 250	254 618	249 348
NP-gödsel									
N 32-33 / P 2-3	8 128	0	0	0	0	0	0	0	0
N 20-27 / P 2-5	32 797	29 874	30 112	16 946	12 684	5 171	7 441	1 975	66
N 18 / P 20	516	67	147	201	82	101	0	346	120
N 18 / P 1	549	432	370	373	167	199	327	327	72
N 11-12 / P 22-27	4 150	4 684	3 980	5 195	4 508	5 062	4 712	5 373	6 115
Övriga (N 2-11 / P 2-8)	0	22	19	0	20	68	143	53	79
NP-gödsel totalt	46 140	35 079	34 628	22 715	17 461	10 601	12 623	8 074	6 452
PK-gödsel									
P 13 / K 13	7 609	5 127	3 395	3 311	2 695	1 448	1 387	4	0
P 11 / K 21	9 374	7 327	6 309	6 118	5 662	2 926	4 096	5 956	7 500
P 7 / K 25	4 998	4 068	3 491	3 049	2 690	1 519	1 112	46	3
Övriga (P 4-23 / K 13-28)	1 926	825	1 246	1 094	804	503	460	375	32
PK-gödsel totalt	23 907	17 347	14 441	13 572	11 851	6 396	7 055	6 381	7 535
NK-gödsel									
N 22 / K 11-12	6 646	5 545	1 228	8	11	0	131	2 920	2 852
N 19-20 / K 15	101	25	5 313	7 894	6 406	3 790	4 986	110	46
N 15 / K 8	1 282	1 351	2 282	2 003	2 382	1 533	1 639	0	0
N 12-14 / K 35-46	1 194	1 067	892	816	1 042	628	927	1 256	432
N 14 / K 19-20	0	0	0	244	231	99	114	171	109
Övriga (N 18-27 / K 3-12)	4	227	0	0	0	0	0	0	3
NK-gödsel totalt	9 227	8 215	9 715	10 965	10 072	6 050	7 797	4 457	3 442
Sammansatta gödsel totalt	364 256	351 031	340 482	336 188	367 138	215 220	264 725	273 539	266 776
Allt mineralgödsel	851 154	723 854	712 065	730 996	782 489	566 751	686 467	704 274	615 212
Gödsel för ekologisk odling	15 690	16 816	23 631	22 011	23 979	25 932	33 845

2a. Näringsinnehåll i sålt enkelt mineralgödsel 2011/2012, fördelat på gödseltyp

2a. Nutrient content in sold fertilizers 2011/2012 by fertilizer type

	Innehåll (ton)				Total gödselvikt (ton)
	Kväve (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Svavel (S)	
N-gödsel					
N 46 – N 82	292	-	-	-	632
N 32 – N 38	9 492	-	-	-	27 761
N 24 – N 30	74 850	-	-	9 954	277 262
N 18 – N 22	236	-	-	255	1 136
N 15 – N 16	5 880	-	-	-	37 939
N 4 – N 12	18	-	-	-	172
N-gödsel totalt	90 769	-	-	10 209	344 902
P-gödsel totalt	-	126	-	8	631
K-gödsel totalt	-	-	1 417	8	2 852
S-gödsel totalt	-	-	-	7	51
Enkla gödsel totalt	90 769	126	1 417	10 232	348 436
Allt mineralgödsel	148 097	10 351	21 489	18 597	615 212

2b. Näringsinnehåll i sålt sammansatt mineralgödsel 2011/2012, fördelat på gödseltyp

2b. Nutrient content in sold fertilizers 2011/2012 by fertilizer type

	Innehåll (ton)				Total gödselvikt (ton)
	Kväve (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)	Svavel (S)	
NPK-gödsel					
N 27-28 / P 3 / K 4-5	12 107	1 116	2 242	762	44 842
N 27 / P 2-3 / K 3	6 011	548	610	644	22 505
N 26 / P 2-3 / K 3-4	3 987	405	561	561	15 575
N 24-25 / P 2-4 / K 5-6	10 836	1 653	2 112	1 377	45 915
N 23-24 / P 2-3 / K 7-10	3 013	357	916	346	13 284
N 21-22 / P 3-4 / K 6-7	1 698	312	520	238	7 882
N 20-22 / P 5-6 / K 6-8	1 935	529	520	269	8 958
N 20-22 / P 3-4 / K 9-10	11 594	1 501	5 361	1 727	55 220
N 20-22 / P 2-4 / K 7-8	-	-	-	-	-
N 18 / P 3-5 / K 14-15	1 374	275	1 038	229	7 633
N 15-18 / P 3-4 / K 10-12	-	-	-	-	-
N 17 / P 5-6 / K 10	279	75	164	66	1 639
N 17 / P 4 / N 13	-	-	-	-	-
N 16-17 / P 6-7 / K 13-14	-	-	-	-	-
N 14-16 / P 4-5 / K 7-8	1 078	259	573	142	7 180
N 11 / P 5-6 / K 18	1 346	563	2 153	1 162	12 235
N 8 / P 5 / K 19	444	277	1 054	610	5 545
Övriga (N 3-19 / P 1-7 / K 1-28)	123	34	139	34	936
NPK-gödsel totalt	55 825	7 953	17 963	8 167	249 348
NP-gödsel					
N 32-33 / P 2-3	-	-	-	-	-
N 20-27 / P 2-5	17	3	-	3	66
N 18 / P 20	22	24	-	3	120
N 18 / P 1	13	1	-	-	72
N 11-12 / P 22-27	734	1 406	-	-	6 102
Övriga (N 2-11 / P 2-8)	7	6	-	-	79
NP-gödsel totalt	792	1 440	-	6	6 451
PK-gödsel					
P 13 / K 13	-	-	-	-	-
P 11 / K 21	-	825	1 575	120	7 500
P 7 / K 25	-	-	1	-	3
Övriga (P 4-23 / K 13-28)	-	7	9	-	32
PK-gödsel totalt	-	832	1 585	120	7 535
NK-gödsel					
N 22 / K 11-12	627	-	331	71	2 852
N 19-20 / K 15	8	-	7	1	46
N 15 / K 8	-	-	-	-	-
N 12-14 / K 35-46	58	-	165	-	432
N 14 / K 19-20	15	-	22	-	109
Övriga (N 18-27 / K 3-12)	1	-	-	-	3
NK-gödsel totalt	710	-	524	72	3 442
Sammansatta gödsel totalt	57 328	10 225	20 072	8 366	266 776
Allt mineralgödsel	148 097	10 351	21 489	18 597	615 212
Gödsel för ekologisk odling	1 945	804	3 025	1 925	33 845

3. Näringsinnehåll i sålt mineralgödsel 2003–2012, fördelat på gödseltyp

3. Nutrient content in sold fertilizers 2003–2012 by fertilizer type

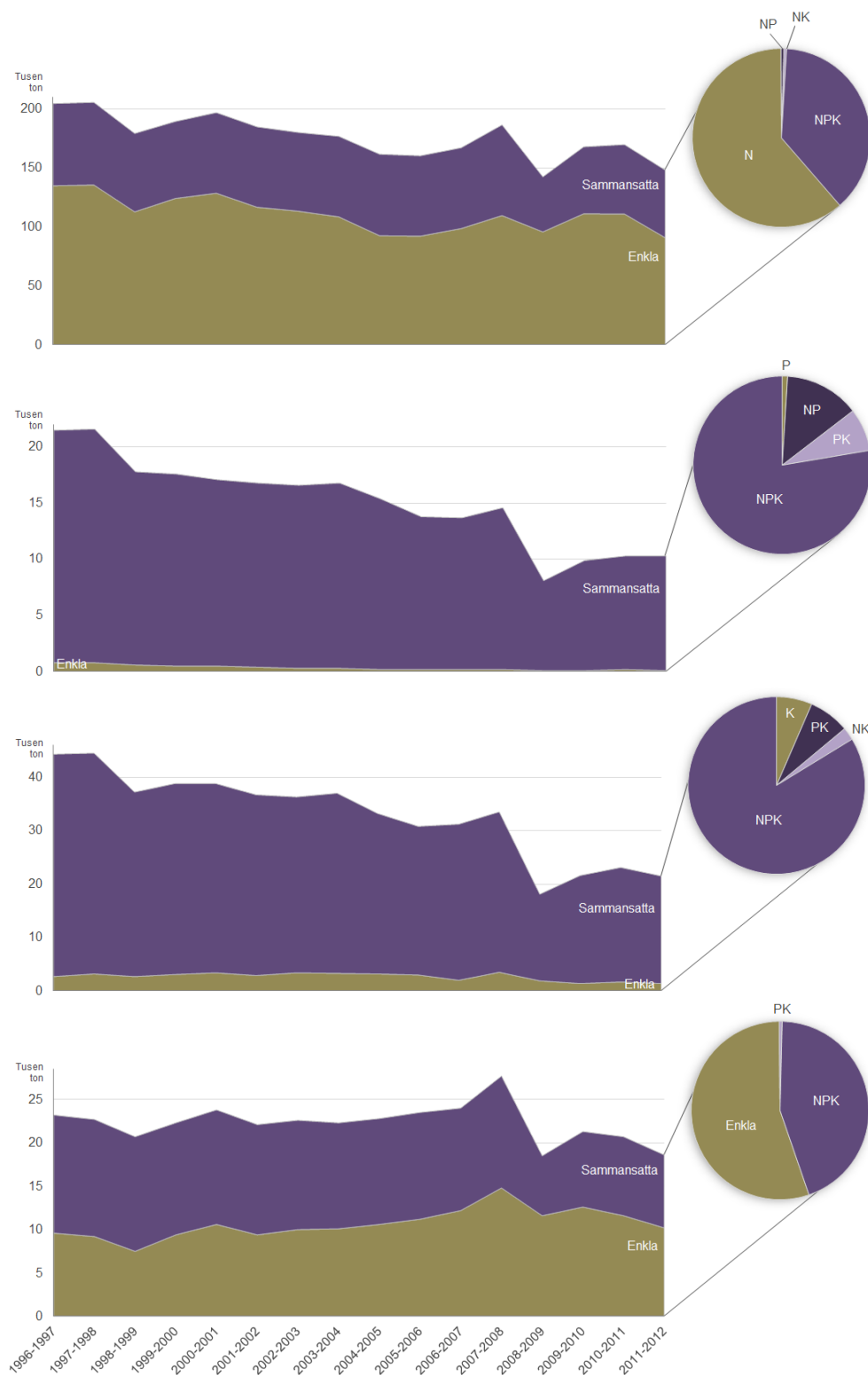
	Försäljning (1000-tal ton)								
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Enkla gödselmedel totalt									
Kväve (N)	108,6	92,6	92,2	98,7	109,7	95,8	111,2	111,0	90,8
Fosfor (P)	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
Kalium (K)	3,3	3,2	3,0	2,0	3,5	1,9	1,4	1,7	1,4
Svavel (S)	10,1	10,6	11,2	12,2	14,8	11,6	12,6	11,6	10,2
NPK-gödsel									
Kväve (N)	54,5	59,0	57,8	61,1	71,0	43,6	52,8	56,6	55,8
Fosfor (P)	11,4	11,2	10,2	10,2	11,6	6,0	7,7	8,0	8,0
Kalium (K)	27,9	25,6	23,6	24,7	26,0	14,0	17,6	19,2	18,0
Svavel (S)	10,2	10,9	10,8	10,8	12,0	6,4	8,1	8,8	8,2
NP-gödsel									
Kväve (N)	11,9	8,4	8,5	5,3	3,9	2,0	2,6	1,3	0,8
Fosfor (P)	2,6	2,2	1,9	2,0	1,6	1,3	1,3	1,4	1,4
Svavel (S)	1,2	0,9	1,0	0,5	0,5	0,2	0,3	0,1	0,0
PK-gödsel									
Fosfor (P)	2,5	1,8	1,5	1,4	1,2	0,6	0,7	0,7	0,8
Kalium (K)	4,5	3,3	2,8	2,6	2,3	1,3	1,4	1,3	1,6
Svavel (S)	0,6	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
NK-gödsel									
Kväve (N)	1,8	1,6	1,8	2,0	1,8	1,1	1,4	0,9	0,7
Kalium (K)	1,3	1,1	1,4	1,9	1,6	0,9	1,2	0,9	0,5
Svavel (S)	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0
Sammansatta gödsel totalt									
Kväve (N)	68,2	69,0	68,1	68,4	76,8	46,6	56,7	58,8	57,3
Fosfor (P)	16,5	15,2	13,6	13,5	14,4	8,0	9,8	10,1	10,2
Kalium (K)	33,7	30,0	27,8	29,2	30,0	16,2	20,2	21,4	20,1
Svavel (S)	12,2	12,2	12,3	11,8	12,9	6,9	8,7	9,1	8,4
Allt mineralgödsel									
Kväve (N)	176,2	161,6	160,3	167,1	186,5	142,4	168,0	169,8	148,1
Fosfor (P)	16,8	15,4	13,8	13,7	14,6	8,1	9,8	10,3	10,4
Kadmium (Cd), kg	105,0	78,0	81,0	74,0	71,0	47,0	55,0	59,0	50,0
Kalium (K)	37,0	33,2	30,8	31,2	33,5	18,1	21,6	23,1	21,5
Svavel (S)	22,3	22,8	23,5	24,0	27,7	18,5	21,3	20,7	18,6
Gödsel för ekologisk odling									
Kväve (N)			0,9	1,0	1,5	1,3	1,2	1,2	1,9
Fosfor (P)			0,6	0,7	1,1	0,8	0,6	0,5	0,8
Kalium (K)			0,6	0,4	0,5	1,4	2,3	2,7	3,0
Svavel (S)			0,1	0,0	0,1	1,0	1,6	1,8	1,9

Diagram

1. Fördelning av enskilda näringsämnen i enkla och sammansatta gödselmedel 1996–2012.

Uppifrån och ner visas kväve-, fosfor-, kalium- och svavelförsäljning. Cirkeldiagrammen visar fördelningen av näringsmedel i respektive gödseltyp under gödselåret 2011/12.

1. Distribution of distinct nutrients in straight and composite fertilizers 1996–2012.

Fakta om statistiken

Statistiken redovisar försäljningen av mineralgödsel och gödselmedel godkända för ekologisk odling till yrkesmässigt jord- och trädgårdsbruk i Sverige under perioden 1 juli 2011 till och med 30 juni 2012. Data samlades in genom en frivillig enkätundersökning till alla kända tillverkare, importörer och återförsäljare av ovan nämnda gödseltyper. I enkäten efterfrågades importerad eller tillverkad mängd av enskilda gödselmedel, den länsvisa försäljningen, samt gödselmedlens sammansättning med avseende på kväve-, fosfor-, kalium- och svavelinnehåll, samt i förekommande fall kadmiumhalt. I årets undersökning samlades data in från 80 företag, av vilka ett fåtal var dominanta och stod för mer än 95 % av den totala försäljningen. Den slutliga statistiken baseras – efter rensning av dubbelredovisning orsakad av många försäljningsled – på data från ett tjugotal företag.

Vissa företag som tidigare redovisat import av gödselmedel till Sverige har inte kunnat nås, eller har inte velat redovisa sin försäljning i årets undersökning, varför statistiken i viss mån kan underskatta den totala försäljningen. Med dessa företags tidigare försäljning i åtanke, torde denna underskattning dock vara försumbar. I den mån direktimport av gödselmedel förekommer vid sidan av de officiella kanalerna, redovisas denna inte i statistiken. I utredningen ”Skatt på handelsgödsel och bekämpningsmedel?” (SOU 2003:9) uppskattas den illegala införseln till knappt 5 % av den totala försäljningen.

Annan statistik

Försäljning av mineralgödsel för jord- och trädgårdsbruk under 2011/12, MI 30 SM 1301

Gödselmedel i jordbruket 2010/11, MI 30 SM 1203

Kväve- och fosforbalanser för jordbruksmark och jordbrukssektor 2009, MI 40 SM 1102

Utsläpp av ammoniak till luft i Sverige 2009, MI 37 SM 1101

Försäljning av kalk för jord- och trädgårdsbruk, sjöar, vattendrag samt skog 2011, MI 30 SM 1202

Åkerarealens användning 2012, slutliga uppgifter, JO 10 SM 1301

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

Between the 1st of July 2011 and the 30th of June 2012, 615 212 metric tons of inorganic fertilizers were sold for agri- and horticultural purposes in Sweden, representing a 13 % decrease since the year before and an 11 % decrease compared with the average amount for the preceding five years. Sales of straight fertilizers amounted to 57 weight percent of the total, while composite fertilizers made up the remaining 43 percent.

The absolute majority of the sold fertilizers consisted of straight nitrogen fertilizers and composite NPK-fertilizers, together amounting to 97 % of the sold weight. Among the straight nitrogen fertilizers, 80 % consisted of compounds with a nitrogen content of 24–30 %, while the largest category of NPK-fertilizers – making up 22 weight percent of sales – consisted of 20–22 % nitrogen, 3–4 % phosphorus och 9–10 % potassium.

The average content of nitrogen and sulphur in fertilizers generally increased from the middle of the 1990:s until the end of the 2000:s, after which it leveled off at just over 24 % for nitrogen and 3 % for sulphur. In contrast, the average content of phosphorus and potassium decreased over time and is now just under 4 % for the former, and 2 % for the latter. Out of the total amount of sold nitrogen, 61 % was sold in straight fertilizers, while the overwhelming majority of phosphorus and potassium was sold in the form of NPK-fertilizers. Practically all of the sold sulphur was sold in straight nitrogen fertilizers or in NPK-compositions.

List of tables

Legend	6
1a. Sales of straight fertilizers by nutrient content and fertilizer type	6
1b. Sales of composite fertilizers by nutrient content and fertilizer type	7
2a. Nutrient content in sold fertilizers 2011/2012 by fertilizer type	8
2b. Nutrient content in sold fertilizers 2011/2012 by fertilizer type	9
3. Nutrient content in sold fertilizers 2003–2012 by fertilizer type	10

List of terms

Enkla fosforgödselmedel	Straight phosphorus fertilizers
Enkla kaliumgödselmedel	Straight potassium fertilizers
Enkla kvävegödselmedel	Straight nitrogen fertilizers
Enkla svavelgödselmedel	Straight sulphur fertilizers
Fosfor	Phosphorus
Fosforgödselmedel	Phosphorus fertilisers
Försäljning	Sales
Jordbruksverket	Swedish Board of Agriculture
Jord- och trädgårdsbruk	Agriculture and horticulture
Kadmium	Cadmium
Kalium	Potassium
Kaliumgödselmedel	Potassium fertilizers
Kaliumklorid	Potassium chloride

Kaliumsulfat	Potassium sulphate
Kväve	Nitrogen
Kvävegödselmedel	Nitrogen fertilisers
Mineralgödsel	Inorganic fertiliser
Sammansatta gödselmedel	Composite fertilisers
Superfosfat	Concentrated superphosphate
Svavel	Sulphur
Växtnäringsämne	Plant nutrient